

Stauning 2002

Dagens Spids

Griffenfeld

Om morgenen den 11. marts 1676 mødte Griffenfeld som sædvanlig på arbejde på Københavns slot. Men denne dag fik han ikke straks adgang til kongen; han blev i stedet arresteret, og resten af sit liv måtte han sidde i fangenskab. Først i kastellet i København og derefter i et tårnværelse på fæstningen Munkholm i Tronhjem fjord. I tyve år sad han uden kontakt med omverdenen i det lille forblæste tårnværelse. For det meste endda også berøvet pen og papir.

Men kort før sin død ridsede han med stenen i sin fingerring et vers på ruden i cellen. Han skrev:

Da verden blev mig vred, da lærte jeg at kende
for alvor først min Gud, mig selv, min ven, min fjende
min fjende var mig gram, min ven var svigefuld,
jeg selv var skrøbelig, –Gud blev alene huld.

Med disse ord holdt Griffenfeld dom over verden og sig selv, og med disse ord gav han sig ind under Guds dom.

Således taler en mand der uden selvmedlidenhed og piveri, og uden at kræve bistand fra en krisepsykolog tager sin skæbne på sig, og som får kræfter til at gøre det i troen på at i sidste ende tæller hverken hans egen eller verdens dom. Kun Guds dom tæller.

Og Griffenfeld var ikke enestående for sin tid. Tværtimod var han i hvert fald på dette punkt ganske typisk . Han levede i en tid hvor man ikke ikke, som i dag, betragtede det som et overgreb på sine såkaldte menneskerettigheder at møde den mindste smule modgang i livet.

I dag er det helt anderledes. Vi lever ikke længere i en tid hvor det naturlige er at tro at Gud er i himlen og at vi mennesker er på jorden, og at vi derfor skal leve vort liv bundet til jorden og i ansvar over for Gud. I dag ønsker vi nemlig ikke at være under Guds dom, i dag ønsker vi at Gud skal være under vores dom.

Vi tror ikke længere på Gud, vi tror i dag på mennesket. Forud for vor tro på Gud går troen på os selv.

Vi er blevet emanciperede som det hedder. Vi er blevet frie. Fri for religion og overtro. Nu står vi på egne ben.

Der er ingen bånd som binder mig, som pinoccio synger.

Det gik ilde for pinoccio da han sang denne sang, og således går det også for det emanciperede menneske.

Mennesket kan nemlig kun være fri i verden ved at være bundet til en magt der står udenfor og over verden. Lige så lidt som man kan tale om centrum i et uendeligt tomt rum, lige så lidt kan mennesket være fri i verden uden at være forankret til et fast sted uden for verden.

Ved at være trælbundet til Gud var Griffenfeld fri i denne verden også de tyve år han sad indespærret i tårnværelset.

Da verden blev mig vred, da lærte jeg at kende
for alvor først min Gud, mig selv, min ven, min fjende
min fjende var mig gram, min ven var svigefuld,
jeg selv var skrøbelig, –Gud blev alene huld.

God Morgen

CLAUS THOMAS NIELSEN . SOGNEPRÆST . STAUNINGVEJ 56 . 6900
SKJERN . TLF. 97 36 93 80